

ชื่อหลักสูตรการทอพรหมเช็ดเท้า
จำนวน ๓ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสนม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ศักยภาพ และขีดความสามารถของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง และมั่นคง เป็น บุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบตนเอง ผู้อื่นและสังคม เน้นการจัด การศึกษาที่ยึดพื้นฐาน โดยสถานศึกษาต้องวิเคราะห์ศักยภาพ ๕ ด้าน ของแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ศักยภาพด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ ศักยภาพด้านภูมิอากาศ ศักยภาพด้านภูมิประเทศ ศักยภาพด้าน ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และ ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ และวิเคราะห์หามูลวิธีการดำเนินชีวิต ความ ต้องการ และประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ที่เป็นผู้ใช้บริการผลผลิตของสถานศึกษาการวิเคราะห์หามูลดังกล่าว จะนำมาสู่การกำหนดหลักสูตรอาชีพที่ สถานศึกษาจะจัดการเรียนการสอนจาก การสำรวจในปัจจุบันพบว่าในชุมชนมีเศษผ้าที่เหลือจากการทำสินค้า เช่น กางเกง เสื้อ ในหมู่บ้านมีมาก จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการทอพรหมเช็ดเท้าในชีวิตประจำวัน โดยการผลิตพรหมเช็ด เท้า ที่สวยงาม ปัจจุบันมีการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็น สิ่งของสำหรับใช้ สอยในชีวิตประจำวันมากมาย เช่น พรหมเช็ดเท้าจากเศษผ้าของใช้ที่ทุกๆครัวเรือนจะต้องมี สำหรับผู้ที่ กำลังมองหาหาทาง ประกอบอาชีพอิสระที่ สามารถทำอยู่ที่บ้านได้ และมีเวลาดูแลบ้านดูแล ครอบครัวเนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการ เลี้ยง ตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่มีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ มนุษย์ เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหามาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

การทอพรหมเช็ดเท้า เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาเศษผ้ามาแปรสภาพให้เป็นพรหมเช็ดเท้า แล้วสานทอให้เป็นแผ่นผืน เพื่อนำมาใช้ปูลาด หรือเช็ดเท้า พรหมเช็ดเท้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งใน ประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะเศษผ้าเป็นสิ่งที่มียู่ทั่วไปอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนใน ท้องถิ่นที่นำเศษผ้ามาแปรสภาพก็มีลักษณะคล้ายกัน หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน ทำให้พรหมเช็ด เท้า ถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่ง ต่อการดำรงชีวิตของผู้คน หลักสูตรการศึกษาสร้างอาชีพ "วิชาการทอพรหมเช็ดเท้า" สกร.ระดับอำเภอสนม จะเน้นกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปที่ไม่มีอาชีพและผู้ที่มีอาชีพแล้วแต่ต้องการพัฒนาอาชีพ โดยหลักสูตร นี้จะมีระยะเวลาการเรียนการสอนจำนวน ๓ ชั่วโมง โดยสอนช่องทางการประกอบอาชีพในระดับพื้นฐาน ตั้งแต่ ประโยชน์และความสำคัญของการทอพรหมเช็ดเท้าความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอพรหมเช็ดเท้า ตั้งชนิดของเศษผ้าที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาปฏิบัติไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ ผู้นำชุมชน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ

๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ ระยะเวลา จำนวน ๓ ชั่วโมง ภาควิชา ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	จำนวน ๒๐ นาที
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	จำนวน ๒๐ นาที
๓. วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	จำนวน ๒๐ นาที
๔. การทอพรหมเช็ดเท้า	จำนวน ๒ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

การทอพรหมเช็ดเท้า

จำนวน ๓ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการ ประกอบอาชีพ	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์	๒๐ นาที	
	๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจทอ พรหมเช็ดเท้า ๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางกา ประกอบอาชีพทอพรหมเช็ดเท้าสร้าง รายได้ได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น	๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้ ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๒.๒ การลงทุน/แหล่งเงินทุน ๓. ทิศทางการประกอบอาชีพทอพรหม เช็ดเท้าสร้างรายได้	สถานประกอบการ สื่อของจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ ในการประกอบอาชีพที่มีความ เป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถ เลือก ประกอบอาชีพได้ในชุมชน จาก ข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ กำหนดทิศทางการ พัฒนาการ ประกอบอาชีพโดยใช้ กระบวนการคิด เป็นและมีความ เป็นไปได้ตามบริบท ชุมชน ๑.๔ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร ด้านความเป็นมาและประโยชน์		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ	๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๑ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๒ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ๑.๓ สถานที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ ๒. ฟืมสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๒.๑ ลักษณะของฟืม ๒.๒ วิธีการเก็บรักษาฟืม ๓. กี่สำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๓.๑ ส่วนประกอบของกี่ยทอพรหมเช็ดเท้า ๔. ลักษณะของหลักฝื่อ ๔.๑ ส่วนประกอบของหลักฝื่อ ๔.๒ ประโยชน์ของหลักฝื่อ	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนการใช้ อุปกรณ์และขั้นตอนการทำพรหมเช็ดเท้า	๒๐ นาที	
๓. วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกถึงวัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	๑. ขั้นตอนการเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๑ การเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนการการเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า	๒๐ นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. การทอพรหม เช็ดเท้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมกึ่งและ การทอพรหมเช็ดเท้า	๑. ขั้นตอนการเตรียมกึ่งก่อนลงมือทอ พรหมเช็ดเท้า ๑.๑ ขั้นตอนการเตรียม ๒. วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๒.๑ การทอพรหมเช็ดเท้าเป็นฝืน ๓. การเก็บริมพรหมเช็ดเท้า ๓.๑ วัสดุอุปกรณ์ในการเก็บริมพรหมเช็ด เท้า ๓.๒ การตลาดและการจัดจำหน่าย	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิต ขั้นตอนการใช้ อุปกรณ์และขั้นตอนการทำพรหม เช็ดเท้า		๒ ชม.

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารใบความรู้เกี่ยวกับการทอพรหมเช็ดเท้า
๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต
๓. ผู้รู้/ภูมิปัญญา
๔. วัตถุประสงค์ของจริงที่นำมาใช้ในการปฏิบัติ
๕. แหล่งการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการทอพรหมเช็ดเท้า ที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอพรหมเช็ดเท้า
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๓. ผู้เรียนสามารถลดต้นทุนในการผลิต และนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ได้อีกเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม